

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			20-0005315	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
P.H. Govers		BV/FC	(0174) 673 085	28 JAN. 2020
ONDERWERP				
Decembercirculaire gemeentefonds 2019				

Geachte raad,

In deze brief geven we een technische toelichting op de financiële gevolgen van de decembercirculaire 2019 en wijzen we u op de eventuele negatieve effecten door de herziening van het gemeentefonds per 2021 door de minister van Binnenlandse Zaken.

Mogelijke negatief effect op de algemene uitkering

Op dit moment speelt de herijking van het gemeentefonds welke naar verwachting onderdeel zal zijn van de meicirculaire 2020. Deze herijking kan een negatief effect hebben op de algemene uitkering voor gemeenten. Over enkele weken zullen de eerste voorlopige uitkomsten bekend worden gemaakt over het totaalbeeld. Het college zal uw raad op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Decembercirculaire 2019

Op 16 december 2019 is de decembercirculaire 2019 gepubliceerd. In de decembercirculaire worden de gemeenten geïnformeerd over de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2017-2019. Daarnaast zijn na het verschijnen van de september-circulaire enkele uitkeringsspecificaties van het Rijk ontvangen, die eveneens effect hebben op de te ontvangen gemeentefondsuitkering voor gemeente Westland.

De genoemde mutaties uit de decembercirculaire hebben een effect op de in de Prorap 2019 bijgestelde raming van de gemeentefondsuitkering op basis van de septembercirculaire 2019.

2017

Voor 2017 zijn de ozb-waarden (ten behoeve van de belastingcapaciteit) aangepast en voorlopig vastgesteld. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 56.237. Daarnaast is de uitkeringsfactor voor 2017 definitief vastgesteld. Het verschil van 0,1 punt leidt tot een nadeel van € 6.238. Het totale (incidentele) nadeel van € 62.475 wordt in de jaarrekening 2019 verwerkt.

2018

Als gevolg van het vrijvallen van de verdeelreserve stijgt de uitkeringsfactor voor 2018 met 1 punt. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 63.677. Verder leidt de aanpassing van diverse

hoeveelheden maatstaven tot een incidenteel voordeel van € 3.929. Het totale (incidentele) voordeel van € 67.606 wordt in de jaarrekening 2019 verwerkt.

2019

Voor 2019 wordt een incidenteel nadeel verwacht van € 403.900. Dit is het gevolg van de volgende mutaties:

Algemene mutaties		2019
1	Ontwikkeling uitkeringsbasis/verdeelreserve	-989.146
2	Hoeveelheidsverschil medicijngebruik	710.294
3	Overige hoeveelheidsverschillen	45.417
4	Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	-441.433
5	Overige kleine mutaties	-15.130
Totaal algemene mutaties		-689.998

Taakmutaties		2019
6	Klimaatmiddelen	286.098
Totaal taakmutaties		286.098

Totaal mutaties (incidenteel)	-403.900
--------------------------------------	-----------------

Ad 1 Ontwikkeling uitkeringsbasis/verdeelreserve

Van een ontwikkeling in de uitkeringsbasis (uitgedrukt in een uitkeringsfactor) is sprake als de landelijke volumina van de basisgegevens bij één of meer maatstaven wijzigen. Aangezien de totale omvang van het gemeentefonds niet wijzigt, wordt een stijgend volume bij één of meer maatstaven gecompenseerd door een lagere uitkeringsbasis (en vice versa). In 2019 gaat het om grote aanpassingen op de maatstaven 'medicijngebruik met drempel' (-8 punten uitkeringsfactor), 'leerlingen basisonderwijs met gewicht 0,3 en 1,2' (-1 punt) alsmede 'langdurig psychisch medicijngebruik' (-4 punten). Samen -13 punten uitkeringsfactor (1 punt uitkeringsfactor betekent voor Westland afgerond € 90.000).

Om het effect van de aanpassing van de landelijke basisgegevens van deze maatstaven te compenseren is door het Rijk de verdeelreserve ingezet (+2 punten uitkeringsfactor). Per saldo daalt de uitkeringsfactor voor 2019 met 11 punten wat een nadeel geeft voor gemeente Westland van € 989.146.

Een mutatie in de uitkeringsfactor heeft in principe een structurele doorwerking naar 2020 en latere jaren. Dat is evenwel niet in de circulaire meegenomen doch doorgeschoven naar de meicirculaire 2020.

Ad 2 Hoeveelheidsverschil maatstaf medicijngebruik

Als de landelijke volumina van een aantal maatstaven stijgen dan is het logisch dat de lokale hoeveelheden ook (in een bepaalde mate) meestijgen. In de voor gemeente Westland gemaakte berekening is de hoeveelheid bij de maatstaf 'medicijngebruik met drempel' aangepast naar de hoeveelheid die BZK in een bijlage bij de decembercirculaire voor gemeente Westland heeft gehanteerd (hiervoor is echter wel door het Rijk aangegeven dat in februari 2020 definitieve cijfers worden doorgegeven die mogelijk nog iets kunnen afwijken). Dit geeft voor gemeente Westland een voordeel van € 710.294. Dit voordeel moet in samenhang worden gezien met het nadeel van item 1.

Ad 3 Overige hoeveelheidsverschillen

Daarnaast zijn er nog enkele andere kleine hoeveelheidsverschillen opgetreden na het verschijnen van de septembercirculaire met per saldo een voordeel voor gemeente Westland van € 45.417.

Ad 4 Suppletie-uitkering integratie sociaal domein

De genoemde actualisatie van de maatstaf medicijngebruik heeft ook effect op de suppletie-uitkering 'overheveling sociaal domein' voor het jaar 2019 (die namelijk berekend was op de "oude" landelijke cijfers). Dit geeft voor 2019 een nadeel van € 441.433 voor gemeente Westland.

In deze circulaire heeft BZK ook het doorwerkend effect aangegeven vanaf 2020. Het nadeel bedraagt voor onze gemeente structureel € 73.993.

Ad 5 Overige kleine mutaties

Het gaat om twee kleine mutaties in relatie tot de landelijke voorzieningen voor de gemeentelijke basisregistraties met per saldo een nadeel van € 15.130 voor gemeente Westland.

Ad 6 Klimaatmiddelen (taakmutaties)

Het betreft incidentele doeluitkeringen voor:

a)	Klimaatmiddelen Transitievisie warmte	€ 202.101
b)	Klimaatmiddelen Energieloketten	€ 74.000
c)	Klimaatmiddelen Wijkaanpak	€ 9.997
Totaal		€ 286.098

Er zal nog worden nagegaan of het noodzakelijk is om bij de bestemming van het jaarresultaat 2019 de klimaatmiddelen over te hevelen naar 2020 voor het doen van uitgaven ter zake.

In dit geval heeft B&W een besluit genomen waarin is opgenomen waar de gelden aan worden besteed en waarom die kosten niet gedekt kunnen worden uit reeds bestaande budgetten in de meerjarenbegroting.

2020-2023

De decembercirculaire 2019 heeft een beperkte strekking. Het gaat primair om onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn met het oog op de jaarafsluiting. December is geen moment voor nieuwe accresramingen en de decembercirculaire bevat in principe geen mutaties voor 2020 en verder.

In de decembercirculaire wordt wel al een mutatie aangekondigd voor 2020 en verder; de doorwerking van de aanpassing van de integratie-uitkering sociaal domein met € 73.993 (nadelig).

De negatieve ontwikkeling van de uitkeringsbasis en het positieve hoeveelheidsverschil op de maatstaf medicijngebruik zullen ook een doorwerking hebben naar 2020 en verder. We schatten de structurele doorwerking van deze twee mutaties per saldo in op een nadeel van circa € 0,2 miljoen.

In de raadsinformatiebrief over de septembercirculaire 2019 hebben wij u reeds geïnformeerd over de effecten van die circulaire. De septembercirculaire geeft met name vanaf 2021 een positieve beeld over de ontwikkeling van het gemeentefonds (circa € 2 mln. hoger). Hierbij hebben wij aangegeven deze ontwikkeling met behoedzaamheid te benaderen aangezien wij in de laatste jaren constateren dat door het Rijk in eerste instantie een aanzienlijk toename wordt

geraamd, maar dit door achterblijvende rijksuitgaven in latere circulaire's weer lager wordt bijgesteld.

Onlangs is in dit verband reeds bekend geworden dat het Rijk minder geld (circa € 80 mln.) uitgeeft dan verwacht, met als gevolg dat de verwachte toename (vanwege de trap-op, trap-af systematiek) in de septembercirculariteit moet worden gecorrigeerd. Dit wordt ingeschat op € 0,4 mln.

Verder zijn er ook mutaties in de aantallen bij verschillende maatstaven; zo is in Westland het inwoneraantal in 2019 sneller gegroeid dan werd geraamd (circa 1.500 inwoners meer). Ook andere aantallen moeten nog worden geactualiseerd.

Zoals gebruikelijk wordt in het voorjaar van 2020 in het FMP 2020-2024 een actualisatie van de gemeentefondsuitkering op basis van de dan voorliggende gegevens opgenomen. Hierin worden deze meerjarige mutaties meegenomen.

Financiële samenvatting en effect op FMP

Samengevat leidt de decembercirculariteit 2019 tot de volgende mutaties in de gemeentefondsuitkering voor de jaren 2017 tot en met 2019.

Totaal mutaties decembercirculariteit 2019	2017	2018	2019
Algemene mutaties	-62.475	67.606	-689.998
Taakmutaties	0	0	286.098
Totaal	-62.475	67.606	-403.900

In de begroting 2020-2023 is de geraamde gemeentefondsuitkering gebaseerd op de meicirculariteit 2019. Het effect van de decembercirculariteit op het Financieel Meerjaren Perspectief plus het effect van de nog niet in de begroting verwerkte septembercirculariteit 2019 staan samen met enkele toekomstige verwachte mutaties, weergegeven in de volgende tabel.

Mutaties gemeentefonds met effect op FMP 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Raadsinformatiebrief septembercirculariteit	0,3 mln.	1,9 mln.	2,2 mln.	1,9 mln.
Doorwerking decembercirculariteit:				
A Uitkeringsbasis/ maatstaf medicijngebruik (item 1 + 2)	-0,2 mln.	-0,2 mln.	-0,2 mln.	-0,2 mln.
B Suppletie-uitkering integratie sociaal domein (item 4)	-0,1 mln.	-0,1 mln.	-0,1 mln.	-0,1 mln.
Voorlopige berekeningen:				
A Onderbesteding Rijk	-0,4 mln.	-0,4 mln.	-0,4 mln.	-0,4 mln.
B Hoger aantal inwoners (ca 1.500)	0,4 mln.	0,4 mln.	0,4 mln.	0,4 mln.
C Overige afwijkingen in aantallen	PM	PM	PM	PM
Totaal effect op FMP	0	1,6 mln.	1,9 mln.	1,6 mln.

Het totale nadeel voor 2017-2019 van € 398.769 (-€ 62.475 + € 67.606 - € 403.900) wordt verwerkt in de jaarrekening 2019. Ten aanzien van de taakmutaties wordt mogelijk een voorstel tot resultaatbestemming 2019 gedaan.

De mutaties voor 2020 en verder worden meegenomen in het nog op te stellen FMP 2020-2024.

Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat in 2021 een herverdeling van het gemeentefonds plaats gaat vinden. Dit kan een (substantiële) invloed hebben op de geraamde uitkeringsbedragen vanaf 2021. In de meicirculaire 2020 wordt e.e.a. bekend gemaakt.

De accresraming in de Miljoenennota resulteert via de septembercirculaire in een hogere uitkering voor de jaren 2020-2023 als gevolg van een (verwacht) hoger accres in die jaren. Wij benaderen deze toename met voorzichtigheid en zullen bij het in het voorjaar 2020 op te stellen Financieel Meerjaren Perspectief (FMP) werken met een bandbreedte ten aanzien van de acresontwikkeling binnen het gemeentefonds over 2020-2023.

De ramingen in de begroting 2020-2023 blijven tot de 1^e actualisatie 2020 gebaseerd op de meicirculaire, passend bij de gangbare systematiek en aansluitend bij de informatie die de provincie gebruikt in het kader van het financiële toezicht op de begroting.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris,

de burgemeester,

A.C. Spindler

B.R. Arends